

KURUMSAL KAYNAK PLANLAMASININ YÖNETİM MUHASEBESİ AÇISINDAN ÖNEMİNİ BELİRLEMeye YÖNELİK BİR ARAŞTIRMASI

Yrd. Doç. Dr. Emin YÜREKLİ
Pamukkale Üniversitesi Honaz Meslek Yüksekokulu
eyurekli@pau.edu.tr

Abdulkadir ŞAHİNER
İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi
aksahiner@gmail.com

ÖZET

Bilgi teknolojileri konusunda, son yıllarda kaydedilen gelişmeler, işletmelerin bütün faaliyet alanlarının birbirleriyle olan bilgi alışverişinde koordinasyonu artırıcı ve kurumsal işletme stratejilerini uygun ve doğru kararlar alabilme sağlayan işletme teknolojileridir. Bu da yönetime, karar verme ve kontrol faaliyetlerinde eşzamanlılık, anında duruma hâkim olma ve strateji belirleme gibi çok önemli olanaklar sağlamaktadır.

***Anahtar Sözcükler:** Kurumsal Kaynak Yazılımları, Yönetim Muhasebesi, Bilgi Teknolojileri*

A RESEARCH FOR THE PURPOSE OF DETERMINING THE IMPORTANCE OF ENTERPRISE RESOURCE PLANNING MANAGEMENT ACCOUNTING

ABSTRACT

In information technology topic, progress made in recent years, it is that exchange information with each other to increase the coordination of all areas of activity, and business technology for the corporate business strategy and to take appropriate and right decisions. This situation to management, decision-making and concurrency in control activities, provide very important opportunities and strategy formulation as being dominated by the situation immediately.

***Keywords:** Enterprise Resource Software, Management Accounting, Information Technology*

1. Giriş

Globalleşen dünyamızda hızla artan rekabet ortamı işletmelere giderek daha da büyümeye ve yeni teknolojilere takip etmeye zorlamaktadır. İşletmelerin büyümek istemeleri de beraberinde yeni gereksinimleri ve konuları ortaya çıkarmaktadır. Büyüyen ve karmaşıklaşan bir işletme yönetimi daha çok bilgiye gereksinim duymaktadır. Bu durum işletmede yeni bir bilgi sisteminin kurulmasını veya mevcut bilgi sisteminin

yeniden gözden geçirilmesini ve yeni isteklere cevap verebilecek duruma getirilmesini zorunlu kılmaktadır.

Bu durum işletme yöneticilerini yeni teknolojileri takip etme ve işletmelerine kurgulama ve uygulanabilme isteğini de beraberinde getirmektedir.

Bilgi teknolojileri konusunda, son yıllarda kaydedilen gelişmeler, işletmelerin bütün faaliyet alanlarının birbirleriyle olan bilgi alışverişinde koordinasyonu artırıcı ve kurumsal işletme stratejilerini uygun ve doğru kararlar alabilme sağlayan işletme teknolojileridir. Bu da yönetime, karar verme ve kontrol faaliyetlerinde eşzamanlılık, anında duruma hâkim olma ve strateji belirleme gibi çok önemli olanaklar sağlamaktadır.

Bilgi teknolojilerindeki bu gelişmelere paralel ortaya çıkan bir diğer gelişme de Kurumsal Kaynak Planlaması (Enterprise Resource Planning-ERP) sistemidir. Kurumsal Kaynak Planlaması, bir işletmenin tüm birimlerini birleştiren ve tüm fonksiyonları kapsayan bir bilgi sistemidir. ERP, tek bir veri tabanı ve uygulama çerçevesinde birleştirilmiş tüm işletmeyi kapsayan bir sistemdir. Tek bir uygulama çatısı altında, yapılan ERP; insan kaynaklarının, muhasebenin, satışın, üretimin, dağıtımın ve tedarik zinciri yönetiminin üst düzeyde entegrasyonu ve birbiriyle bağlantısı anlamına gelmektedir.

Muhasebe bilgi sisteminin temeli, işletmede bölümler arasında koordinasyonun sağlanması, toplanan verilerin ortak bir veri setinde değerlendirilmesi ve elde edilen bilgilerin tüm kullanıcılara gerektiği anda anlamlı bir şekilde iletilmesidir. Muhasebe bilgilerine ihtiyaç duyan kişi ve kuruluşların amaçları birbirinden farklıdır. Bunlar, kendileri açısından önemli sayılacak kararları alabilmek için muhasebe bilgilerine ihtiyaç duymaktadırlar. Bu nedenle muhasebe sistemi tarafından üretilen bilgilerin; doğru, zamanlı, tam ve uygun nitelikte olması gerekmektedir. Bu bağlamda işletme yöneticileri stratejik önemi olan ERP sistemleri ile kayıt ve raporlama değil aynı zamanda analiz ve stratejik kararlarda verebilmelidir.

2. Kurumsal Kaynak Planlaması (ERP)

Son on yılda, kurumsal kaynak planlama sistemleri (ERP) bütün dünyada orta ölçekli ve büyük firmalarda popüler hale gelmiştir. Öncesinde, bir kurum içindeki her fonksiyonun, diğer kurumsal fonksiyonlardan ayrı çalışan kendi bilgi sistemi vardı (Rom & Rohde, 2007). ERP sistemleri, bir işletmenin bütün kaynakları, bilgi ve fonksiyonların paylaşılan bilgi depolarından yönetilebilmesi ve koordinasyonunu sağlayan ve kurumsal çaplı ve entegre bilgi sistemleridir. ERP sistemlerinin tek bir merkezi veri tabanından bütün kurumsal bilgiyi entegre edebilmesi amaçlandığından, çok sayıda farklı kurumsal pozisyondan bütün bilgilere erişilebilmesine ve kurumsal hedefin açık hale gelmesine imkan sağlar (Dechow & Mouritsen, 2005).

ERP sistemleri verimli kontrol portföyleri ile birbirine bağlı olarak kullanıldıklarında, bir kurumun hedeflerini başarabilir ve performansta iyileşme sağlayabilirler. ERP kavramı ve bu konsepti gerçeğe dönüştürmek için gereken fonksiyonelliği sağlamak için tasarlanan sistemler teknoloji destekli işletme-süreç entegrasyonunun uzun geçmişinde önemli bir adım oluşturmaktadır. MRP ve MRPII gibi daha önceki sistemler, üretim/imalat gibi belli bir işletme ortamında süreç bilgisinin

çeşitli formlarını arasında mantıksal olarak bağlantı kurmalarına yardımcı olmak için planlanmıştır.(Jakops ve Mendoly)

Kurumsal kaynak Planlama (ERP) sistemi, Lojistik, Üretim, Finans, Muhasebe ve İnsan Kaynakları gibi bir kurumun fonksiyonel alanlarını kapsayan tamamen entegre işletme yönetim sistemidir. Bu sistemin uygulanması zordur ve çok fazla kurumsal zaman ve kaynak talep etmesi sebebiyle yüksek maliyet öngörmektedir (Babei vd).

Kurumsal Kaynak Planlaması(KKP), işletmenin stratejik amaç ve hedefleri doğrultusunda müşteri taleplerini en uygun şekilde karşılayabilmek için farklı coğrafi bölgelerde bulunan tedarik, üretim, dağıtım ve mali kaynaklarının en etkin ve verimli bir şekilde planlanması, koordinasyonu, maliyetlerin kontrol edilmesi ve birim maliyetlerin daha doğru bir şekilde hesaplanması anlamında çok farklı fonksiyonları bulunan bir yazılım sistemidir. Bu çok farklı fonksiyonlar aynı zamanda işletmelerin bilgi teknolojilerini kullanabilme kapasiteleri ile uyumludur (Erdil & Başgil, 2011:626).

Son on yılda, pek çok ERP projesinin farklı alanlarda kayda değer ölçüde soyut ve somut gelişmelere yol açmasına ve aynı zamanda kurumlar için rekabet avantajı sağlamasına rağmen, pek çok kurumun başarısız ERP uygulamaları öyküleri vardır. Başarısızlığın en önemli sebeplerinden biri kurumun uygun sistemin en önemli kriterlerini belirlemedeki ilgisizliği ve dolayısıyla sistemin evresinin seçmedeki yetersizliktir (Mood, 2012).

3. Bilgi Teknolojilerindeki Gelişmeler ve ERP

Bilgi teknolojilerindeki gelişmeler; genel(finansal) muhasebe için bilgi üretip, raporlama fonksiyonlarını yerine getirmeye yardımcı ERP sistemini, uzmanlık muhasebeleri olan, özellikle maliyet ve yönetim muhasebesi uygulamalarını kolaylaştıran ek iş akışı modülleri ile geliştirilen, ve iş akışını kolaylaştıran ve hızlandıran yeni nesil ERP sistemi haline getirmiştir (Yereli, 2007: 78).

ERP teknolojisi karar alma sürecinde gerekli kurum içi bilgileri karar alıcılara zamanında ve doğru bir biçimde sunduğu için, bilgi işleme maliyetleri ve yetersiz iletişimden kaynaklanan fırsat maliyetleri azalacaktır. Maliyet azalışları pazarlama, satış ve dağıtım (lojistik) giderlerinde, genel yönetim giderlerinde ve genel üretim giderlerinde (dolayısıyla stok ve satılan mamul maliyetinde) ortaya çıkacaktır. Böylelikle işletmelerin ana hedefi olan kar elde etme ve sürdürülebilirlik ilkeleri mamul yaşamı boyunca sürdürülebilecektir. (Demir & Bahadır, 2006: 68)

Artan rekabet koşulları işletmeleri yeni açılımlara zorlamakla birlikte üretilen mamul maliyeti üzerinde ciddi bir baskı oluşturmaktadır. Bu rekabet ortamında işletmeler, fiyatlarını istedikleri düzeye çıkaramadıkları gibi bazı durumlarda mevcut fiyat seviyelerini bile korumakta zorluk yaşamaktadırlar. Bu koşullar altında işletmelerin sürdürülebilir bir karlılık düzeyine ulaşabilmeleri için, işletme içerisinde ki üretim süreçlerine ve maliyetlerine daha fazla odaklanmaları gerekmektedir. Birim maliyetleri düşürerek hem rekabet hem de sürdürülebilir yüksek kar etmek isteyen işletmeler, özellikle üretim süreçlerini daha başarılı yönetebilecekleri üretim takip sistemlerine ve maliyet muhasebesine daha fazla önem vermeye başlamışlardır (Dalğar, 2012: 30).

ERP sistemi işletmenin birden çok fonksiyonunu (satın alma, satış, üretim planlama, satış, depo yönetimi, muhasebe ve insan kaynakları) bir araya getirerek, tek bir veri tabanı üzerinden verilere ulaşımı sağlayarak, işletmenin tüm birimleri ile koordineli çalışan entegre bir üretim sistemini mümkün hale getirir (Chang, 2006: 266).

Küreselleşmenin doğal bir sonucu olarak değişik coğrafi bölgelerdeki iş faaliyetlerinin dağınık veri tabanları ve küresel entegrasyon yoluyla yönetilmesi önem kazanmış ve ERP işletmelerin stratejik rekabeti açısından oldukça önem kazanmıştır. ERP, firmalar arası global bilgi entegrasyonunu gerçekleştiren bütünsel bir yazılım stratejisidir ve bu strateji aynı zamanda işletmelerin yönetim muhasebesini de harekete geçirmiştir. (Yılmaz, 2010: 477).

4. ERP Sistemlerinin Yönetim Muhasebesine Etkisi

1970'lerde, yönetim muhasebesi çoğu kurumsal karar verme ve kontrol yaklaşımlarının merkezini oluşturuyordu. Bütçe kontrolü kullanılan en baskın tekniktir ve önceki karşılık tabanlı araştırma çalışmalarının çoğu bütçenin oluşturma ve kullanmaya odaklanmıştır. Aslında önceki çalışmaların çoğu, sınırlarını kabul etmeyen bir şekilde kullanıldığında bütçe bilgisinde bulunan kusurlarla karşılaşmıştır. Yakın zamanda, mali performans önlemlerinin popülerliği artmıştır ve geleneksel yönetim muhasebeci ile çok az ilgisi olan diğer kontrol yaklaşımları ile birlikte genel kontrol sisteminin bir parçası olarak görülmektedir. (Otley).

ERP sistemi; yönetim muhasebesi uygulamalarını da kolaylaştırdığı gibi, yönetim muhasebecilerinin işletme içerisindeki rollerini de değiştirmiştir. ERP Sistemi ile, yönetim muhasebecileri tarafından yapılan rutin çalışmaları azaltmakla birlikte yeni yükleri de beraberinde getirmiştir. Öncelikle, yeni nesil ERP ile çalışan yönetim muhasebecilerin; kayıt ve raporlama yeteneklerinin yanında, bilginin nasıl kullanıldığını iyi bilen dolayısıyla analiz yeteneği gelişmiş kişiler olmaları gerekmektedir, ERP aynı zamanda oldukça donanımlı bir muhasebe ve mali analiz personeline de ihtiyaç duymaktadır (Tin Yu Ho,2006: 46).

ERP'ye verilen önemin büyüklüğü 1990'ların başında muhasebe ve satış yönetimi gibi önemli konular arasında yerini almıştır. ERP iş süreçlerini basitleştirerek, işletmelere gerekli olmayan faaliyetleri elemelerinde yardımcı olur, verileri analiz eder ve daha iyi karar almasını ve aynı zamanda zamandan tasarruf sağlanmasını da etkili olmaktadır (Sweat, 2005: 42-43).

İşletme yöneticilerinin, planların hazırlanmasında, verilerin kontrol ve analizinde sağlıklı kararlar alabilmeleri için gereksinme duydukları sayısal bilgileri kendilerine sağlayan, sonuçta ihtiyaca uygun raporları düzenleyen muhasebe dalı yönetim muhasebesidir. İşletmenin amaç ve politikalarının belirlenmesi süreci olan stratejik planlamadan, işletme faaliyetlerinin bu amaçlar doğrultusunda yürütülmesini sağlayan kontrol sürecine kadar yönetim muhasebesine önemli görevler düşmektedir (Yereli, 2007: 69).

5. ERP'nin Üretim Stratejilerindeki Önemi

ERP sistemleri, işletmelerin farklı bölgelerde bulunan fabrikalarının, bunların tedarikçi firmalarının ve dağıtım merkezlerinin kaynaklarını eşgüdümlü olarak planlamasıdır. Müşteriye ait siparişin, hangi dağıtım merkezinden karşılanması veya

hangi fabrikada üretilmesi gerektiği, tüm fabrikaların malzeme ve hizmet ihtiyaçlarının karşılanmasının uygun olacağı, fabrikaların elinde bulunan makine, malzeme, iş gücü, enerji bilgi ve diğer üretim ve dağıtım kaynaklarının nasıl eşgüdümlü ve ortaklaşa kullanılabileceğini planlamaktadır. ERP'nin en önemli özelliklerinden olan MRP I ve MRP II' de burada devreye girmektedir (Yılmaz,2010: 478).

ERP sistemlerini kuran birçok işletme (ortak veri tabanı sayesinde) kurumsal bilgi bankası yaratarak fonksiyonlar arası bilgi tutarsızlığını azaltmayı amaçlamaktadır. ERP sistemleri sayesinde, veri kaydetme ve veri işleme sürecindeki hatalar azalmakta; çalışanlar karar alma süreçlerinde kullanacakları bilgilere anında ulaşabilmektedirler. ERP sistemleri, aynı zamanda işletme içindeki bilginin paylaşılmasına imkân vererek fonksiyonlar arası entegrasyonu kolaylaştırmakta ve güncellemeleri otomatik olarak gerçekleştirmektedir. Bu özellikleriyle ERP, maliyetlerde azalışı sağlamakta ve karar alma faaliyetlerini iyileştirmektedir. Böylelikle hem maliyet muhasebe ve aynı veriler ile yönetim muhasebesine de katkı sağlamaktadır. (Poston & Grabski, 2001: 272).

Yapılan araştırmalar, ERP sistemlerinin işletme performansını artıracığına inanıldığını ortaya koymuştur. Özellikle işletmeler ERP sistemlerinin;

- Maliyetleri azaltmasını;
- Karar alma sürecine destek olmasını;
- Daha güvenilir ve hızlı bilgi akışı sağlamasını;
- İşletme fonksiyonları arasında entegrasyonu sağlayarak müşteri tatminini artırmasını;
- İşletme içinde ve tedarik zinciri boyunca bilgilere kolayca ulaşmayı sağlamasını ve
- E-ticareti mümkün kılmasını beklemektedirler.
 - ✓ Yönetim muhasebesi
 - ✓ Stok takibi ve tedariki gibi

konularda işletmelere hem maliyet ve hem de yönetim muhasebesi uygulamaları ve sonuçlarının değerlendirilmesinde oldukça büyük katkıları olduğu bilinmektedir. (Poston & Grabski, 2001: 273).

ERP'nin üretim modülünde yer alan ürün ağaçları hangi parçaların hangi işlemler (operasyonlar-faaliyetler) sonucu bir araya getirilerek ürün (mamul) oluşturulacağı konusundaki bilgileri sağlamaktadır. Bu noktada ürün ağacı ile elde edilen paket programın çıktısının (bilginin) muhasebe için önemi ortaya çıkmaktadır. Bu bilgi işletmelerde maliyet muhasebesi sistemi oluşturulurken belirlenecek gider yerleri (maliyet merkezleri) iş merkezlerinin (operasyonlar veya faaliyetler) oluşturulmasında çok önemlidir. Mühendislik yazılımı olan ERP'nin çıktılarının muhasebe bilgi sistemi için önemi bu noktada açıkça görülmektedir. Böylece ERP'nin hem muhasebe hem de mühendislik yönünün işletmelerin üretim sürecinde birlikte hareket etmesi gerektiği ortaya çıkmaktadır (Yükçü & Atağan, 2010: 22).

ERP sisteminin uygulanmasını kolaylaştırmak için kullanıcı eğitiminin rolü oldukça önemlidir. Firmalar ERP sistemiyle birlikte değişen iş süreçlerine uyum sağlamak için sürekli olarak çalışanlarına eğitim olanakları sağlamalı ve onların sistem kullanımına yönelik becerilerini arttırmalıdır. Çalışanlara sistem kullanımına yönelik gerekli bilgi ve tecrübe tedarikçi firmanın sistem uzmanları tarafından kazandırılmalıdır,

bu aynı zamanda sürekli olarak güncellenen tüm SAP yazılımları içinde geçerli bir durumdur (Somers & Nelson, 2001: 19)

Sürekli olarak artan dinamik işletme çevresi içerisinde işletmeler karını artırabilmek için, teknolojik değişiklik yapmak ve bu ileri teknolojileri kullanmak isteyeceklerdir ve bu durum başarılı bir şekilde işletmeler tarafından izlenmektedir. Bilgi teknolojilerini kullanan personelin, işletme çatısı altındaki tüm hiyerarşideki yeri de artmaktadır (Elliott & Starkings, 1998: 30)

Bu ileri teknolojiler ile yöneticiler doğru pazarı genişletecek ve üretim ile tüketim seviyesini artıracak, bu yeni iş fırsatları işletme yöneticilerini en doğru ve daha iyiyi yapmak için sürekli olarak bir çaba içerisinde olmasını gerektirecektir (Drucker, 1996: 399).

6. Sonuç

Kurumsal Kaynak planlamanın yönetim muhasebesi kararlarında stratejik önemi ve üstünlükleri olduğu bilinmektedir. Karar alma için bilgi üretmek ve bu bilgileri maliyet yönetimi ile paylaşmak ve uygulamak gerekmektedir. Maliyet yönetimi ise işletmelerin finansal bilgi ihtiyacının artması, rekabet üstünlüğü, tam zamanlı üretim sistemleri ve özellikle işletme uygulamaları ile bilgi sistemlerinin bütünleşmesinin sağlanması açısından oldukça önemlidir. İşletmelerin rekabet ortamında ayakta kalabilmesi ve yeni stratejik atılımlar oluşturabilmesi için KKP sistemlerinden önemli ölçüde yararlanmaları rekabet ve doğru kararlar alınması açısından oldukça önemlidir.

Bilgi teknolojilerindeki gelişmeler; muhasebe için bilgi üretip, raporlama fonksiyonlarını yerine getirmeye yardımcı olan ERP programları maliyet ve yönetim muhasebesi uygulamalarını kolaylaştıran ERP sistemi haline getirmiştir.

Yazılım firmalarının yanında ERP sistemini işletmelerinde uygulamak isteyen işletmelere de bazı sorumluluklar düşmektedir. ERP sistemlerinden elde edilen veriler stratejik yönetim muhasebesi kararlarında uygulayabilmeleri ve verecek önemli kararlarda belirleyici olabilmeleri için donanımlı ve eğitilmiş personele ihtiyaç bulunmaktadır. ERP yazılımları bütünleşik entegre bir program olmasından dolayı işletme içinde disiplinler arası koordinasyon ve iletişimde oldukça güçlü olması gerekmektedir.

Dünya ile her alanda entegre olmaya çalışan ve küresel sermayeden mümkün olduğunca yüksek miktarlarda pay almaya çalışan ülkemiz işletmeleri yüksek teknolojileri her alanda kullanmalı ve yönetim kararlarında da bu teknolojilerden faydalanmaya çalışılmalıdır.

Kaynakça

- Asl, M. B., Khalilzadeh, A., Youshanlouei, H. R., & Mood, M. M. (2012). Identifying and ranking the effective factors on selecting Enterprise Resource Planning (ERP) system using the combined Delphi and Shannon Entropy approach. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 41, 513-520.
- Babaei, M., Gholami, Z., & Altafi, S. (2015). Challenges of Enterprise Resource Planning implementation in Iran large organizations. *Information Systems*, 54, 15-27.

- Chang, H. H. (2006). "Technical and management perceptions of enterprise information system importance, implementation and benefits". *Information Systems Journal*, 16(3), 263-292.
- Dalğar, H. (2012). "İşletmelerde Maliyet Muhasebesi İle Entegre Üretim Takip Sisteminin Oluşturulması: Bir Vaka Çalışması". *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, 56, 29-50.
- Dechow, N., & Mouritsen, J. (2005). Enterprise resource planning systems, management control and the quest for integration. *Accounting, organizations and society*, 30(7), 691-733.
- Demir, V. & Bahadır, O. (2006). Kurumsal Kaynak Planlaması Sistemlerinin Maliyetlere ve İşletme Performanslarına Etkileri. *Muhasebe-Bilim Dünyası Dergisi*, 8(3), 57-70.
- Drucker, P. F. (1996). *Yönetim Uygulaması*, (Çev. E. Sabri Yarmalı). İstanbul: İnkılap Kitabevi.
- Elliot, G. & Starkings, S. (1998). *Business Information Technology Systems, Theory and Practice*. United Kingdom: Addison Wesley Longman Limited
- Erdil, A., Başlıgil, H. "Kurumsal Kaynak Planlamanın Endüstriyel İşletme Bünyesinde Kurulması-Kurulumunda Karşılaşılan Sorunlar Ve Çözümleri". XI. Üretim Araştırmalar Sempozyumu, 23-24 Haziran 2011
- Granlund, M., & Malmi, T. (2002). Moderate impact of ERPS on management accounting: a lag or permanent outcome?. *Management accounting research*, 13(3), 299-321.
- Grant, D., & Tu, J. (2005). *A framework for ERP integration*. In 7th International conference on enterprise information systems, Miami, May 24–29.
- Grant, D., Hwang, Y., & Tu, Q. (2013). An empirical investigation of six levels of enterprise resource planning integration. *Computers in Human Behavior*, 29(6), 2123-2133.
- Hwang, Y. (2014). User experience and personal innovativeness: An empirical study on the Enterprise Resource Planning systems. *Computers in Human Behavior*, 34, 227-234.
- Kallunki, J. P., Laitinen, E. K., & Silvola, H. (2011). Impact of enterprise resource planning systems on management control systems and firm performance. *International Journal of Accounting Information Systems*, 12(1), 20-39.
- Mahendrawathi, E. R. (2015). Knowledge Management Support for Enterprise Resource Planning Implementation. *Procedia Computer Science*, 72, 613-621.
- Otley, D. (2016). The contingency theory of management accounting and control: 1980–2014. *Management Accounting Research*.

- Poston, R. & Grabski, S. (2001). Financial impacts of enterprise resource planning implementations. *International Journal of Accounting Information Systems*, 2(4), 271-294.
- Rom, A., & Rohde, C. (2007). Management accounting and integrated information systems: A literature review. *International Journal of Accounting Information Systems*, 8(1), 40-68.
- Somers, T. M., & Nelson, K. (2001, January). *The impact of critical success factors across the stages of enterprise resource planning implementations*. In System Sciences, 2001. Proceedings of the 34th Annual Hawaii International Conference on (pp. 10-pp). IEEE.
- Sweat J.;"Enterprise application Suites are Become a Focal Point of Business and Tecnology Planning", *Information Week*, V: 704.
- Tan Yu Ho (2006), Master's Thesis in Accounting, Swedish School of Economics and Business Administration, 46.
- Yereli, A. N. (2007). Yeni Nesil Kurumsal Kaynak Planlaması Sistemi'nin Yönetim Muhasebesi Açısından Değerlendirilmesine Yönelik Bir Araştırma. *Yönetim ve Ekonomi: Celal Bayar Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 14(2), 65-80.
- Yılmaz, B. (2009). "İşletmelerde Kurumsal Kaynak Planlaması Uygulamalarında Kritik Başarı Faktörleri", *SÜ İİBF Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 16, 475-489.
- Yeh, C. H., & Xu, Y. (2013). Managing critical success strategies for an enterprise resource planning project. *European Journal of Operational Research*, 230(3), 604-614.
- Yükçü, S. & Atağan, G. 2010. "Muhasebenin Mühendislik Boyutu: Ürün Ağacı Ve Rota Uygulaması". *Mali Çözüm Dergisi / Financial Analysis*, 102, 21-38